І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК. — UKRAINIAN DAILY.

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 195. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 10-го ЖОВТНЯ 1957 ЦЕНТІВ 5 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 10, 1957 No. 195. VOL. LXIV.

ЗДА МОГЛИ МАТИ САТЕЛІТА ЗЕМЛІ ВЖЕ 2 РОКИ ТОМУ

ПРЕЗИДЕНТ ВІДБУВ НАРАДУ В СПРАВІ БАЛІСТИЧНИХ РАКЕТ І ШТУЧНИХ САТЕЛІТІВ ЗЕМЛІ З ВИЛСОНОМ І КЕРІВНИКАМИ НАУКОВИХ УСТАНОВ. — САЙМІНҐТОН ДОМАГАЄТЬСЯ СКЛИКАННЯ НАДЗВИЧАЙНОЇ СЕСІЇ КОНҐРЕСУ

Вашингтон. — Як повідомляють з Барселони, два американські генерали, учасники Восьмого Міжнародного Конґресу Астронавтикальної Федерації, заявили в інтерв'ю з науковцями інших країн, що З'єдинені Держави могли мати штучного сателіта землі вже два роки тому, але армія, яка займалася дослідами в цьому напрямі, одержала доручення не трактувати справи збудування штучного сателіта Землі, як конкуренції із Совєтами, і тому теж здійснювання започаткованих плянів сповільнено а то й припинено. Обидва генерали Голґар Нелсон Тофтой, командант Редстон Арсеналу в Гантсвілл, Ала., та Джан А. Барклі, заступник команданта армійської аґенції для справ балістичних ракет, — заявили, що ЗДА мають можливість випустити малого штучного сателіта вже в листопаді цього року і трохи більшого весною 1958 року і що за всією імовірністю у ЗДА розв'язано вже можливість повернення сателіта назад до землі, чого не добилися ще Совєти. У зв'язку із критикою урядової програми дослідів над збудуванням міжконтинентальних балістичних ракет і штучних сателітів през. Айзенгавер відбув конференцію з секретарем оборони Вилсоном й іншими його співробітниками, як теж з директором Національної Наукової Фундації д-ром Аленом Т. Ватерманом і з керівником програми дослідів над збудуванням штучного сателіта д-ром П. Гаґеном. Комунікату про цю конференцію, що тривала одну годину, не проголошено, але після її відбуття секретар оборони Вилсон заявив, що він не одержав ніяких доручень прискорювати будування балістичних ракет і штучних сателітів. Водночас із цим Вилсон заперечив будь-яке мілітарне значення випущеного Совєтами штучного сателіта землі, стверджуючи зокрема, що Совєти не мають ніякої можливости скидати атомових бомб з допомогою цього сателіта, бо гаряч спричинена поворотом сателіта до земної атмосфери знищила б взагалі таку зброю. Так же само Вилсон висловив свій сумнів у тому, що Совєтам вдалося вже зробити винайдену ними міжконтинентальну ракету оперативною й успішною зброєю. — Разом із цим повідомляють із Ст. Луїс, що демократичний сенатор Стюарт Саймінґтон, колишній секретар летунства, звернувся телеграфічно до през. Айзенгавера з пропозицією скликати негайно надзвичайну сесію Конґресу для розгляду справ зв'язаних з випущенням Совєтами штучного сателіта Землі. За переведення такого розгляду починають висловлюватися теж і республіканські сенатори і конґресмени.

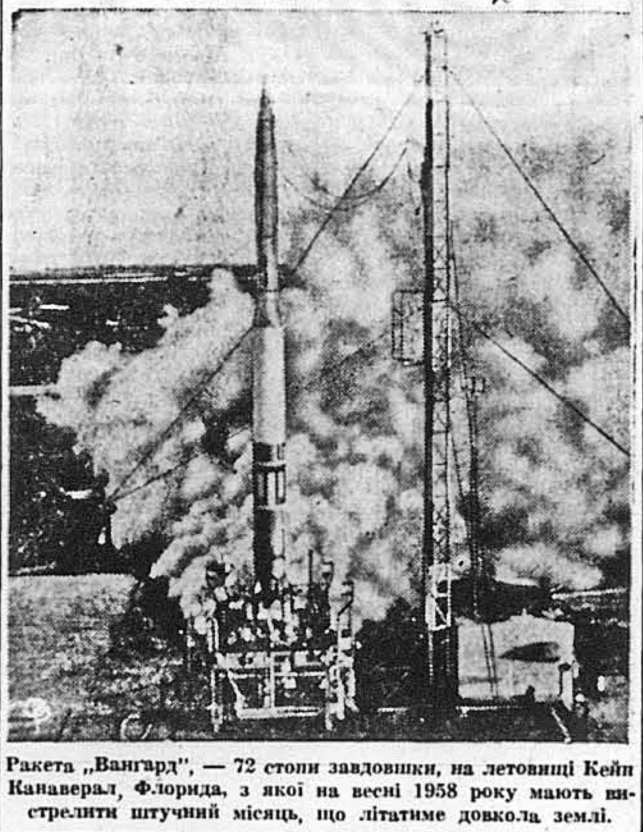
За 6-8 років вдасться випродукувати штучний сателіт, пілотований людиною

Вашингтон. — Три американські науковці заявляють, що воно буде можливим впродовж 6-8-ох років збудувати такий сателіт, яким пілотуватиме людина. Ці науковці — це Даррел С. Ролік із корпорації „Ґудір Еркрафт", Ричард Е. Найт та Семюел Блек — обидва працюють в тій самій корпорації. Ця заплянована тричленна ракета мала б називатись „Модерний Метеор", і вона мала б мати 27 ракетових машин. Вона зможе везти двох або чотирьох людей і зможе летіти довкола землі на висоті 500 миль над землею зі швидкістю 16,660 миль на годину. Кожна така ракета мала б коштувати від п'ятьох до 10-ох мільйонів долярів, залежно від числа випродукованих ракет. Ромік має предложити плян будови цієї ракети на з'їзді Міжнародного Конґресу Астронавтичної Федерації, який почався в середу 9-го жовтня ц. р. в Барцельоні в Еспанії.

У Неваді відбулася остання в цьому році пробна атомова експльозія

Енджелс Пік, Невада. — 7-го жовтня відбулася 24-та, остання в цьому році пробна атомова експльозія. Бомба експльодувала з причіпки до бальона, який був на висоті 500 стіп. Після експльозії появилася на небі дуже ясна вогненна куля, яку було видно в Лос Анджелесі, 300 миль від місця вибуху. Вогненна куля набрала червоної барви і після кількох секунд розійшлася в повітрі. Ця остання експльозія називалася „Морґан" і мала силу 10.000 тонн вибухового матеріялу ТНТ. Під час цієї 24-ої пробної атомової експльозії не було вправ в протилетунській обороні, тільки 23 науковці робили свої фахові досліди.

РАКЕТА ДЛЯ ВИСТРІЛЮВАННЯ ШТУЧНИХ САТЕЛІТІВ

Ракета „Ванґард", — 72 стопи завдовшки, на летовищі Кейп Канаверал, Флорида, з якої на весні 1958 року мають вистрелити штучний місяць, що літатиме довкола землі.

Міні домагається викинення Братства Шоферів з АФП — КІО

Ню Йорк. — Виконна Рада Американської Федерації Праці — Конгрес Індустрійних Організацій збирається в Вашингтоні 24-го жовтня на наради, де буде вирішувати справу членства трьох робітничих організацій: Об'єднання Текстильних Робітників, Спілки Пекарів і Міжнародного Братства Шоферів. Виконна Рада АФП — КІО ще 24-го вересня ствердила, що проводи цих організацій є в руках злочинних елементів і домагалася, щоб впродовж одного місяця вони очистилися із скорумпованого проводу, бо інакше їх позбавлять членства в АФП — КІО. Справа Братства Шоферів була на третьому місці в порядку нарад Виконної Ради АФП — КІО, але тепер змінили той порядок, і її будуть вирішувати в першу чергу. Голова АФП — КІО Джордж Міні рішуче домагається, щоб Братство Шоферів викинути з АФП — КІО, бо воно не очистило свого проводу від злочинних одиниць, і вибрало на свого голову Джеймса Р. Гоффу, якому сенатська слідча комісія закидає зловживання добродійними фондами спілки та співпрацю з ґенґстерами. Міні не змінив неґативного становища до Братства Шоферів, хоч деякі члени Виконної Ради АФП — КІО ґратулювали Гоффі після його вибору на голову спілки шоферів. Гоффа заявив після вибору, що буде старатися, щоб його спілка залишилася членом АФП — КІО.

Бруклинські „Даджерс" переїжджають до Лос Анджелесу

Бруклин, Н. Й. — Відома бруклинська бейзболова дружина „Даджерс" вирішила 8-го жовтня переїхати до Лос Анджелесу в Каліфорнії. Це відбудеться в 1958 році. Це вже друга відома бейзболова дружина, яка залишає нюйоркську метрополію, бо давніше „Джаєнтс" вирішили перенестися до Сан Франсіско. „Даджерс" репрезентували Бруклин в Крайовій Бейзболовій Лізі від 1890 року і під час того часу вславилися на весь світ, бо дуже добре грали і часто ставали мистцями, здобуваючи перші місця. Бруклин залишили тому, що не мали відповідного стадіону. Місто плянувало збудувати для них новий стадіон, але він мав коштувати аж 30,000,000 долярів. Тепер в нюйоркській метрополії залишається тільки одна славна дружина „Єнкіс". Посадник Ню Йорку Роберт Ваґнер заявив, що незабаром покличе до життя окрему комісію з визначних громадян, яка матиме за завдання подбати про те, щоб до Ню Йорку перенісся якийсь інший спортовий клюб, який належить до Крайової Бейзболової Ліґи.

94-ий ВІДДІЛ УНСОЮЗУ ВІДЗНАЧИВ СВОЄ 40-РІЧЧЯ

Дітройт, Міш. — Минулої неділі, 6-го жовтня, місцевий 94-й Відділ Українського Народного Союзу врочисто відзначав 40-річчя свого існування і праці. Ювілейні святкування почались збіркою членів Відділу в приміщеннях Демократичного Клюбу, в год. 3.30 по пол., звідки вони з прапорами перейшли походом до місцевої української католицької церкви, де були відправлені молебен за живих і панахида за померлих членів Відділу. При цій нагоді Всч. о. Парох виголосив проповідь про заслуги Відділу для Церкви і Громади. Після відправ у церкві члени знову перейшли походом до „Української Хати", де відбулась ювілейна академія, яку відкрив голова Відділу п. Олександер Кушик та під час якої святочну промову виголосив гол. предс. УНС п. Дмитро Галичин. Мистецьку програму академії виповнив квартет бандуристів, що під мистецьким керівництвом п. П. Потапенка виконав 10 пісень. Ярина Зубальська, учениця нар. школи, деклямувала Г. Чупринки „Рідний Край". Академію започатковано відспіванням американського і закінчено відспіванням українського національних гимнів. Після концерту відбувся ще бенкет, що його знову відкрив голова Відділу п. Ол. Кушик, передаючи дальший провід одному із піонерів Відділу, п. Іванові Заблоцькому. Секретар Відділу п. Євген Зубальський склав звіт із праці Відділу за час його існування, підкреслюючу м. іншим, що за тих 40 років Відділ із своєї каси пожертвував 10,320 долярів на народні цілі, крім прикладної жертвенности на такі цілі членів цього Відділу. Із промовами на бенкеті, крім згаданих і гол. предс. Д. Галичина, виступали ще місцеві гол. урядовці УНС: гол. контролер п. Іван В. Іванчук та гол. радний п. Вол. Дідик. Привітання складали представники всіх місцевих Відділів УНС (20, 75, 146, 175, 183 і 292) та Відділу (341) із сусіднього Віндзору, Канада, як також представниця Голов. Уряду „Народної Помочі" та представники Відділів УКК Дітройт-Схід і Дітройт-Захід, Об'єднання кол. вояків УПА і кредит. спілки „Самопоміч".

Того самого дня відбулись збори місцевого Відділу УКК жовтня, п. Д. Галичин рачин промовляв і давав вияснення на різні запити. Попереднього дня, в суботу 5-го жовтня, п. Д. Галичинр разом з гол. контр. п. Ів. Іванчуком оглянули ряд реальностей, на які УНС уже уділив, або обмірковує можливість уділення гіпотечної позики. У понеділок, 7-го жовтня, п. Д. Галичин відвідав відоме „Союзове місто" Форд Сити в Пенсилвенії, де 63-ій Відділ УНС будує власний дім та вніс подання до Гол. Канцелярії в справі морґеджу.

ХРУЩОВ ЖАЛУЄТЬСЯ, ЩО ЗДА НЕ ЗАПРОСИЛИ ЖУКОВА

МАРШАЛ ЖУКОВ ПРИБУВ З ВІЗИТОЮ ДО ЮГОСЛАВІЇ

Москва. — Ще 23 липня ц. р. представник совєтської амбасади у Вашингтоні передав у державному департаменті ноту, яка — покликавшись на заяву президента Айзенгавера на пресовій конференції з 17-го липня, що приїзд Жукова до Америки „міг би бути корисний" для справи миру, — заявила „готовість" совєтських диктаторів „прихильно поставитись" до запрошення Жукова до Вашингтону. В державному департаменті не дали совєтській амбасаді негайної відповіді, але на другий день заявили, що після перевірення цієї справи з президентом Айзенгавером виявилось, що Президент „дав гіпотетичну відповідь на гіпотетичний запит журналістів". Цю історію оповів Нікіта Хрущов представникові Н.Й.Таймсу" Дж. Рестонові в поверх тригодинній розмові з ним у будинку секретаріяту ком. партії в Москві. Цю частину розмови приносить названа американська газета в середу 9-го жовтня ц. р. Рестон підкреслює, що Хрущов говорив про це з великим огірченням, та що Хрущов кількакратно признавав, що большевикам дуже залежить на такій подорожі Жукова до Вашингтону. „Ми гордий нарід — казав Хрущов — і не станемо благати на колінах, щоб полагоджувано такі справи." Американський журналіст просив дати йому докази на неґативне становище американського уряду і йому дали відпис офіційної записки в цій справі в совєтському міністерстві закордонних справ про відвідини представника совєтської амбасади в державному департаменті та про американську відповідь. За коментарями американської преси, державний департамент рішив тоді не запрошувати Жукова для розмов про роззброєння тому, що в Лондоні у тому самому часі велася міжнародна конференція роззброєння, то така візита і получені з нею розмови могли внести тільки плутанину.

Тим часом маршал Георгій Жуков прилетів у вівторок 8 ц. м. до Београду на однотижневу візиту. Формально — це ніби ревізитування югославського військового міністра генерала Івана Госняка, який був у Москві літом цього року. Газети підкреслюють, що на летовищі привітав Жукова тільки Госняк, югославянські літаки не проводили совєтського літака та що Тіто прийме Жукова щойно під кінець тижня у своїй віллі в Словенії, де він тепер перебуває. На бенкеті у честь Жукова, що його видали ген. Госняк і югославське старшинство, Жуков широко чванився успіхом „Спутніка". — Він закликав до береження совєтсько-югославської приязни „як ока в голові" і до „вірности пролетарському інтернаціоналізмові", що ніби не дуже сподобалося югославським комуністам.

У Сайґоні відбувається з'їзд 9-ох азійських держав

Сайґон. — У цій столиці південного В'єтнаму відбувається конференція держав, учасників так званого Кольомбо-пляну. За почином Англії засновано ту організацію в 1950 році, спершу для господарської допомоги і самодопомоги азійських держав, членів Комонвелту, а згодом взагалі для всіх південно-азійських і південно-східніх азійських. Під „Кольомбо-державами" розуміли раніше Індію, Цейльон, Бірму, Пакістан і Індонезію. Поширений круг охоплює теж Камбоджу, В'єтнам, Філіппіни, Сіям і прийняту щойно тепер новопроголошену державу Маляйської Федерації. Вони є країнами „обдарованими" нарівні з Сінґапур, Саравак і Борнео, як територіями ще не суверенними. „Обдаровуючими" державами є ЗДА, Англія, Австралія, Канада, Японія і Нова Зеляндія, але господарський плян передбачує взаємну допомогу учасників для взаємного розвитку національних господарств. 21 жовтня ц. р. відбудеться перше публічне засідання цієї конференції з участю здебільша міністрів закордонних справ всіх заінтересованих держав.

Плевен закликає до партійного перемир'я у Франції

Париж. — Десиґнований на прем'єра Рене Плевен, який, зрештою, був у своєму 56-річному житті вже двічі французьким прем'єром, подав надію, що йому вдасться створити новий уряд. Він запевнив собі вже співпрацю 100-членної соціялістичної групи у парляменті та заходиться біля створення широкої коаліції, яка охоплювала б всі республіканські партії від соціялістів на лівому крилі та почерез радикалів і католицьких народників по незалежних на правому крилі парляменту. Плевен звернувся з закликом до всіх партій, щоб вони на один рік завісили на кілок свою строго партійну політику на терені парляменту і зобов'язались об'єднати свої зусилля для розв'язки 4-ох проблем: 1. Альжиру, 2. реформи конституції по лінії скріплення виконної влади та „майбутньости „Французької Унії", 3. втримання повного затруднення по всіх варстатах праці і збереження професійних прав за працюючими людьми і 4. переведення податкової реформи. Плевен заявив, що всі ті, які не хочуть провокувати державної кризи, мусять одверто признати принцип, що ні одна партія не може сподіватися накинути своїх поглядів на кожну з названих справ іншим партіям.

ЗДА ПОГОДЖУЮТЬСЯ НА ПЕРЕГОВОРИ ПРО КОНТРОЛЮ РАКЕТ

ПРЕЗИДЕНТ, ДОЛЛЕС І СТАССЕН ВІДБУЛИ КОНФЕРЕНЦІЮ НАД ПРОПОЗИЦІЄЮ ХРУЩОВА ЩОДО КОНТРОЛІ СТРАТОСФЕРИЧНИХ ОБШИРІВ ЗА ЦІНУ „СПІВІСНУВАННЯ". — ВІДКИДАЮТЬ ДВОСТОРОННІ ПЕРЕГОВОРИ

Вашингтон. — З'єдинені Держави погоджуються із становищем Нікіти Хрущова, висловленим у розмові з представником „НЙТаймс-у" Джеймсом Рестоном, що всі штучні „сателіти" й інші безпільотові керовані ракети повинні стати предметом контролі. Але ЗДА відкидають суґестію Хрущова, що ця контроля повинна бути встановлена у двосторонніх переговорах між З'єдиненими Державами й Совєтським Союзом, в котрих-то переговорах взято б під увагу взагалі „співіснування" між тими двома державами. ЗДА стоять на становищі, що контроля над ракетами всіх типів і видів — це міжнародна проблема і тому повинна стати предметом міжнародних розмов. Зате ЗДА погоджуються, що у цій справі можна б нараджуватися незалежно від загальних переговорів про міжнародне роззброєння. Такий зміст заяви, що її оприлюднив державний департамент у цій справі. Президент Айзенгавер відбув у цій справі нараду з державним секретарем Доллесом і своїм асистентом для справи роззброєння, Геролдом Стассеном. Доллес, запитаний потім журналістами, заперечив, наче б становище ЗДА змінилось від часу, коли у Лондоні велася конференція роззброєння. Доллес — як і державний департамент у згаданій офіційній заяві — пригадав, що ще в серпні цього року західні держави пропонували на Лондонській конференції роззброєння, щоб піддати „многочленним міжнародним студіям" справу контролі над „предметами", які вступають у стратосферечні простори". Доллес признав, що „безсумнівно вони (большевики) осягнули деякі пропаґандивні користі, але не думаю, щоб здобули щось більше понад неї". Все ж, він признав „добрий науковий осяг". Зрештою, державний секретар відмовився висловлюватись ближче на цю тему, бо мав говорити про це през. Айзенгавер на своїй пресовій конференції в середу 9 жовтня.

Генеральна Асамблея ОН закінчила загальну дебату

Об'єднані Нації. — Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй закінчила у вівторок 6 жовтня ц. р. свою загальну дебату промовами індійського міністра військових справ Крішни Менона й ливанського міністра закордонних справ д-ра Чарлса Маліка. Між Крішною Меноном і португальським представником Васко Вісійра Гаріном прийшло до гострої виміни слів з приводу маленької португальської кольонії Ґоя на південному побережжі Індії. Крішна Менон закинув Португалії „колоніялізм" і „диктаторську систему" в Ґої, а португальський дипломат закинув Індії „імперіялізм" у відношенні до Ґої. Представник Ливану д-р Малік заявився гостро проти орієнтації арабських країн на комунізм, але водночас заповів, що всі арабські країни солідарні щодо непорушности своїх суверенних прав. Він знову атакував Ізраїль і запевняв, що всім сусідам Ізраїлю грозить небезпека ізраїльської аґресії.

Політична Комісія ОН радитиме над справою роззброєння

Об'єднані Нації. — У четвер цього тижня розпічне свої наради Політична Комісія Об'єднаних Націй, яка за своїм персональним складом є тотожна з 82-членною Генеральною Асамблеєю. З'єдинені Держави, Совєти і Японія будуть першими, які на чоло всіх справ поставлять справу міжнародного роззброєння. В цій справі американська делеґація відбула вже наради з південно-американськими делеґаціями, щоб виступити одностайно. Канада й західньо-европейські держави з НАТО приєднюються до американського становища. ЗДА приготовляють зголошення на Політичній Комісії конкретної резолюції в справі роззброєння. У кулісах ОН найактивніший в цій справі є індійський військовий міністер, відомий совєтофіл Крішна Менон, який старається грати ролю посередника і довго переговорював у цій справі з Геролдом Стассеном та відбув нараду за сніданком з Кеботом Ладжем. За часописними повідомленнями, американська резолюція включить дезидерат, щоб під міжнародну контралю піддати також стратосферичні простори. Сподіваються, що Совєти й Японія зголосять окремі власні резолюції. Знову ж Японія і Індія буцім-то однозгідні щодо формули про конечність припинення експериментальних атомових вибухів. Останні водневі експерименти в Совєтах, ревеляція про совєтські міжконтинентальні ракети та вистрелення совєтського „сателіта" загострили зацікавлення членів Об'єднаних Націй проблемою міжнародного роззброєння.

В АМЕРИЦІ

● **Рада Безпеки** Великого Ню Йорку остерігає курців, щоб обережно курили, бо 25 відсотків усіх пожеж в цій країні викликали необережні курці, спричинивши знищення або пошкодження 500,000 домів.

● **Губернатор Нюйоркського стейту Аверел Гарриман** стримав виконання смертної кари на Анджелі ЛяМарка, який мав згинути на електричному кріслі 10 жовтня за те, що викрав дитину Вайнберґів на Лонґ Айленді. Виконання вироку стримано для того, щоб Апеляційний Суд мав час перевірити апеляційні мотиви.

● **о. Джеймс Дж. Кейсі** в Ойстер Бей, Лонґ Айленд, Н. Й., в суботу 5-го жовтня обвінчав 18-річну Меріку Ланґ Делі, а в четвер 10-жовтня буде її хоронити, бо вона згинула в автовій катастрофі, коли їхала з своїм чоловіком в пошлюбну подорож на Флориду. Батька Меріки комуністи вивезли з Естонії на заслання, і доля його невідома.

● **Шарлотта Шеффілд**, яка дістала титул „Міс Америки" після того, як виявилося, що Ліона Ґейдин є одружена і має діти, відлетіла до Лондону, щоб змагатися за титул „Найкращої панни світу". Там вона захворіла на флю.

● **Колишній демократичний кандидат на президента Адлей Е. Стівенсон**, промовляючи на прийнятті в Шикаґо з нагоди започаткування висилки „Кер пакетів" до Польщі, закликав висилати до тої країни харчі і одежу, бо їх дуже потребують поворотці, які прибувають із СССР.

● **Батько канадійських п'ятерият**, Оліви Діони, повідомляє, що одна з них, Аннетта, вийде заміж в п'ятницю 11-го жовтня за Джермена Аллярда. Обидвоє молодята мають по 23 роки. Друга з тих п'ятерият, Сесіль, має вийти заміж 23-го листопада за Філіппа Лянґлюса, який має 26 років.

● **Бруклинський суддя Семюел Лібовіц**, переслухуватиме суперінтендента шкіл Вільяма Дженсона, щоб довідатися, яким чином Моріс Кесслер міг ходити до школи, будучи від 1948 року умово хворим. Кесслер облив їдучим квасом 20-ох учнів, внаслідок чого один з них, 16-річний Озерски, малощо не втратив зору.

● **В Англії, біля міста Кеттлзінґ**, під час полювання, один із мисливців необережно наскочив на міну з останньої війни. Міна вибухла і 4-ох мисливців вбила, а 5-х поранила. Англійці в 1940 році, після упадку Франції, не виключаючи можливости німецького десанту, замінували були надбережні смуги.

● **У зв'язку з тим, що азійська інфлюєнца** в деяких стейтах прибрала розмірів епідемії, уряди здоров'я пригадують, що на випадок занедужання треба: 1: Лягти до ліжка, (якщо є гарячка, нежить, біль м'язів). 2. Їсти легкостравні харчі. 3. Заживати аспірини. 4. Натиратися алькоголем. 5. Уживані для носа й уст паперові серветки складати до паперового мішка, а потім нищити. 6. Якщо недуга не зникає впродовж двох днів, покликати лікаря. Недуга назагал проходить лагідно, і тому немає причини до паніки.

У СВІТІ

● **Князя Карла Бернадотте**, найближчого свояка шведського короля Густава Адольфа з династії Бернадотте, офіційно обвинувачено як учасника обману з користолюбною ціллю. В цю аферу вплутав його Берль Ґутенберґ, адміністратор маєтку дуже багатої 70-річної англійки Флоренс Стівенс, заприязненої з шведським королівським домом. Ґутенберґ заявив Флоренс Стівенс, , що йому загрожує банкрутство, а князеві Карлові, як ніби його спільникові — компромітація. Стара англійка, з сантименту до князя Карла, дала Ґутенберґові близько $100,000. Князь Карло ніби не брав цієї історії поважно, але коли ця справа загрожувала скандалом, сам попросив прокуратуру оскаржити його, щоб він міг публічно очиститись.

● **Над Середземним морем**, недалеко берегів Ливану, загорівся в повітрі і впав у море разом із 31 особами ливанський пасажирський літак. Всі згинули. Капітан літака, американець Бернард Кюлмеєр, передав останнє радіо-повідомлення: „На літаку вогонь, машина вийшла з-під контролі, мусимо розбитись". Появилась непотверджена вістка, що на тому літаку було 15 скриньок із золотом.

● **Місто Перм на Уралі**, перезване в 1940 році на „Молотов" у честь тодішнього найближчого співробітника Сталіна, вернулось до своєї первісної назви. Коли Вячеслав Молотов упав до ролі амбасадора СССР в Монгольській „республіці", то нема чого й чванитись його іменем.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДЕМОНСТРАЦІЇ ПРОТИ ҐОМУЛКИ

Чотириденні вуличні демонстрації у Варшаві й триваюча напружена атмосфера, яка віддзеркалюється у приявності збройних відділів „народної міліції" в сталевих шоломах, не стали ніякою несподіванкою ані для самих поляків, ані для широкого світу. Можна було признавати Владиславові Ґомулці цивільну відвагу в тому, як він оперся рік тому проти виразного натиску Хрущова, що особисто з'явився був у Варшаві, щоб приборкати бунт в рядах польської комуністичної партії проти розхрістаного верховодства москалів. Але вже тоді, рік тому, не можна було мати сумнівів, що перемога Ґомулки означала тільки „передишку" і що ледве чи тому польському комуністові вдасться на довший час втримати рівновагу поміж двома протилежними і взаємосуперечними течіями: комунізмом, який мусить у більшій чи меншій мірі відпорядковуватись московському керівництву і в практиці ніколи не зможе стати дійсно „незалежним", і націоналізмом, який ненавидить і Москву і комунізм. Отож можна було розуміти кардинала Стефана Вишинського, який в окремому пастирському листі поручав своїм вірним голосувати за єдиний комуністичний список у „демократичних" виборах до комуно-польського сойму. Цей духовник просто боявся, щоб у Варшаві не повторилась масакра Будапешту. І маса польських громадян, які послухали того заклику, не захотіла, щоб Владислав Ґомулка поділив долю Імре Надя, а кардинал Вишинський — долю кардинала Міндсенті. Проте, все це були тільки ходи, диктовані потребою даного моменту, дня, години. На довшу мету ці ходи невдатні, бо суперечні логіці історичного процесу.

Ролю режиму Владислава Ґомулки західній світ оцінює очима карикатуристів, які малюють цього діяча, як акробата, що ступає над глибокою пропастю на линві, тримаючи дрючок, на одному кінці якого прапор з написом „польський націоналізм", а на другому прапор з написом „міжнародний комунізм". Інший карикатурист висловив ту саму думку ще яскравіше: Ґомулка тягне старого дідуся — польський нарід — за ланцюг, що ним скована одна рука дідуся, і каже: „Ходи за мною, ти все таки маєш половину свободи". Не було ще такого прецеденсу у всесвітній історії, щоб будь-який нарід добровільно погодився на „половину свободи", і то в куди кращому виданні, ніж „свобода" комуно-польського зразка. Цей зразок виявився, наприклад, минулого тижня у загостренні пресової цензури, внаслідок якої закрито тижневик „По просту". Логіка Ґомулкового режиму проста: неможливо дати повну волю пресі й дозволити свобідну критику на адресу режиму і дійсности в Польщі, бо безперервне голосне говорення правди про Польщу мусить підірвати кволий авторитет комуністичної влади й змобілізувати нарід проти Ґомулки. Але ж нарід, якому показано промінчик свободи, не може байдуже сприймати, як йому і той промінчик закривають. Передусім не погодиться на це інтелектуальна верхівка — письменники й журналісти, той духовий світ, який має завжди найбільше відваги і який завжди був, є і буде справжнім спричинником усіх революційних рухів, заснованих на ідеях, на духових змаганнях. За ними йде в першій лаві студентська молодь, а за нею — робітничі лави. Так було і з духовою підготовою Великої Французької Революції „енциклопедистами", так було з протицарською революцією, що її підготовили леніни, плеханови, чернови й інші соціялістичні теоретики-інтеліґенти, те саме було з письменницьким „твердим осередком" мадярської революції і те саме було рік тому в Польщі й повторюється там тепер. І річ не лише в ідеї, а й у хлібі: нужда в Польщі є найбільшим союзником кожної опозиції проти режиму.

Справа ще в тому, що сусідство німців і бажання зберегти за собою „відзискані землі" на Заході диктують полякам примирливість супроти Москви. Але які висліди дає примирливість вівці у відношенні до вовка?! Ґомулка настоював на тому, щоб Совєти відкликали з Варшави спершу секретаря амбасади Ніколая Масленнікова, який під'юджував протиґомулкову опозицію в польській компартії, потім „самого" амбасадора Пономаренка, одного з найближчих співробітників і особистих приятелів Хрущова, який помагав йому приборкувати Білорусь, „освоювати" цілинні землі в Казахстані і тримати під диктатом Польщу. Але чи його наступник, якийсь Абрасімов, може бути інший?!

І тому Ґомулка мусить збанкрутувати. Минулої неділі вперше на вулицях Варшави залунали вигуки „Геть з Ґомулкою". Польські емігранти потішають себе тим, що Москва „побоїться" повторити в Польщі свою тактику, проявлену на Мадярщині. Мовляв, світ тоді вже не залишиться байдужим. Що буде — це річ майбутности. Покищо Ґомулка сидить на бочці пороху, яку в кожній хвилині може підпалити або сам польський нарід, або Москва.

ПОБОЮВАННЯ І НАДІЇ В ЕКОНОМІЦІ КРАЇНИ

Останнім часом сторінки економічних відділів у часописах переповнені статтями, автори яких передбачають, що в ЗДА у найближчому часі вже не буде такого великого росту економіки, який триває після малої депресії, що скінчилася в 1954-му році. Правда, економісти не говорять про економічну депресію, подібну до тієї, яка була наприкінці 20-их і на початку 30-их років за президентури Гувера. Американська економіка приготована на поборювання депресії, якби вона почалася, але економічної затримки в продукції і внаслідок того збільшення числа безробітних не всилі затримати ніхто, бо час від часу економіка мусить переставлятися на продукцію нових товарів, коли настає надпродукція в деяких залузях промислу.

Професор Нюйоркського університету д-р Маркус Надлер на зборах Торговельної Палати в Ню Йорку сказав, що вже є познаки, що дотеперішній економічний розвиток кінчається. Але одночасно він запевняв, що „кожне нове пристосування економіки, або економічна затримка, яка може настати в найближчому майбутньому, в жадний спосіб не зможе у великій мірі послабити тих сил, які притаманні американській економіці". І тому, на думку Надлера, „економіка ЗДА після малої затримки знову йтиме вгору і дасть ще вищий життьовий стандарт". За познаку наближення затримки в розвої економіки Надлер вважає затримку в збільшенні дотеперішніх промислових інвестицій, хоч інвестиції на консумпційні цілі, на його думку, не будуть зменшуватися і допоможуть перетривати малий спад в господарстві.

Сем Довсон, економіст пресового концерну Скріпса-Говарда, пише: „Довший економічний розвиток виявляє познаки змучення. Але по закінченні другої світової війни завжди було так, що після малої затримки наставав ще більший зріст економіки".

І дійсно, зараз по закінченні війни почало зростати безробіття, бо промисловість переставлялася тоді на мирну продукцію. Але після тієї повоєнної затримки настав ріст економіки, промисловість мусіла напродукувати ті товари, яких бракувало під час війни, коли треба було працювати для оборони країни. Одначе, впродовж кількох років випродукувано цих товарів стільки, що саме перед війною в Кореї появилися познаки економічної затримки.

Та накинена в 1950 році комуністами війна в Кореї знову збільшила оборонну продукцію. По закінченні Корейської війни в першому році президентури Айзенгавера (1953) американська промисловість мусіла знову переставлятися частинно на мирну продукцію. Тоді зросло число безробітних до 5-ох мільйонів, і демократичні противники Президента впродовж двох років говорили про економічну депресію. Але це була тільки коротка затримка в продукції. Американська промисловість вже в 1954 році стала на свої ноги, і від того часу аж досі відбувається рекордовий ріст економіки з небувалим досі числом затруднених та з нечуваним збільшенням особистих прибутків і крайової продукції.

Цього року ще не видко знижкових тенденцій в економіці країни, але економісти тривожаться тим, що спадає темп збільшення продукції в окремих галузях промислу. Будівельний промисл розвивається в повільнішому темпі, як минулого року. Нарікають і продавці авт на те, що продають менше авт, як передбачали. Також і споживчі товари довгочасної тривкости розходяться не так, як наприкінці минулого року. Одна за другою галузі промисловости продукують більше від потреб ринку. Інвестиції зменшуються, біржа в липні, серпні і вересні цього року виявила такі вагання, які не можуть викликати надто великого оптимізму. Зменшення видатків на оборону, яке перевів і заповів секретар оборони Чарлз Е. Вилсон, також може мати деякий вплив на сповільнення темпу росту економіки. Управи тисячі великих корпорацій повідомили, що зменшують видатки на свої підприємства.

Але покищо, як ми вже згадували, немає в ЗДА економічної затримки. Навпаки, маємо високе число затруднених, добрі прибутки з проданих численними корпораціями товарів, постійне збільшування особистих прибутків і постійний ріст крайової продукції. Економічний барометр іде постійно вгору, хоч цей його хід повільніший як попереднього року, і для втримання високого рівня в країні він повинен підноситися швидше.

І тому економісти бояться, що вже наприкінці цього або на початку 1958 року економіці ЗДА може забракнути того глибокого віддиху, якого вона потребує при своєму розрості та постійному розвитку. Економіст Мартин Р. Ґейнсбру припускає, що ріст економіки може тривати ще й в 1958 році, і тоді зазнає повної поразки т. зв. теорія економічних циклів, за якою після періоду добробуту повинен завжди наступати період депресії. Теперішній період добробуту вже й так задовго триває, згідно з твердженням визнавців теорії економічних циклів.

До цього причинилися в минулому році такі чотири економічні факти, які ще діяли й наприкінці третього кварталу цього року: 1. Приватні інвестиції в нові фабрики і машини. Але вони починають вже зменшуватися. 2. Експорт товарів. Але й він зменшується з кожним місяцем. 3. Збільшення видатків в повоєнних роках на виконану працю і закуп товарів стейтовими леґіслятурами та міськими самоуправами й федеральним урядом. Але федеральний уряд старається зменшити видатки на оборону, а Конґрес зменшив видатки на допомогу закордонові. 4. Постійне збільшення видатків у зв'язку зі збільшенням числа населення та постійною міґрацією американського населення. Це джерело росту економіки країни не зменшується і не зменшиться в найближчому часі.

На зборах членів Американського Статистичного Товариства в Атлантик Ситі, Н. Дж., на початку цього місяця передбачалось, що економіка ЗДА зростатиме і в найближчих місяцях. Але цей обережний оптимізм може не сповнитися на сто відсотків, і тому треба нам жити так, щоб спад в економіці не застав нас неприготованими.

ПОВОРОТ ДО ЖДАНОВЩИНИ

Стаття Хрущова п. н. „За тісний зв'язок літератури і мистецтва з життям народу", що її передрукували з 12-го числа журналу „Коммунист" (за серпень 1957) всі без винятку совєтські газети і що її видано окремою брошурою всіма мовами народів СССР, треба вважати не тільки за поворот до сталінських метод взагалі, але й за поворот до одного з найбрутальніших періодів сталінської доби, до т. зв. ждановщини (1948 рік), коли то совєтська компартія і уряд повели запеклий наступ на літературу і мистецтво, ліквідуючи пропаґандою і терором всі прояви т. зв. космополітизму і разом із цим всі прояви т. зв. буржуазного націоналізму, як і всі спроби письменників та мистців домогтися хоч відносної свободи творчости.

В опублікованій статті, скомпільованій із трьох окремих виступів на протязі травня і червня ц. р., Нікіта Хрущов, що позбувся з „колективного керівництва" своїх найголовніших суперників, стає вже цілком відкрито у позу Сталіна — диктатора і координатора партійних напрямних не тільки в ділянці політики чи господарства, але навіть літератури, мистецтва, а то й мовознавства. В цій статті Хрущов поставив знову всі комуністичні крапки над „і", стверджуючи брутально і категорично, що не може бути мови ні про яку „мистецьку творчість", ні про який відхід від партійної лінії і т. зв. соціялістичного реалізму в літературно-мистецькій творчості й критиці.

Гостро засудивши всі хитання й „ухили" серед совєтських письменників і діячів мистецтва, які, мовляв, „помилково і в спотвореному світлі трактують завдання літератури і мистецтва", головний свій удар звернув Хрущов на редакції деяких літературно-мистецьких журналів і керівництва деяких видавництв за те, що вони „не запримітили нездорових і шкідливих тенденцій" у творах і виступах письменників та мистців, не дали їм потрібної відсічі, „сповзаючи у багатьох випадках із принципових позицій". „Ці товариші, — гримів Хрущов, — почали забувати про те, що преса і друк це — головна наша ідейна зброя, покликана побивати ворогів робітничої кляси, ворогів трудящих. Як армія не може вести війни без зброї, так і партія не може вести успішно своєї ідеологічної праці без такої гострої і бойової зброї, як преса і книжка. Ми не можемо віддавати органи видавництва й органи преси в ненадійні руки, ними мусять кермувати найбільш довірені, найбільш надійні, політично випробувані й віддані нашій справі робітники".

Сказано це ясно й виразно, і ще виразніше сформулював Хрущов свою відповідь на закиди деяких „ліберально настроєних людей", що, мовляв, закликає він до боротьби з прихильниками „творчої свободи". „Ми не були б марксистами-ленінцями, — підкреслив в останніх уступах своєї довгуватої статті Хрущов, — якби стояли збоку і ставилися байдуже і пасивно до спроб пропхати в нашу літературу і мистецтво чужі духові совєтських людей буржуазні погляди. Треба тверезо дивитися на речі, усвідомлювати собі, що вороги існують і намагаються використати ідеологічний фронт для послаблення сил соціялізму. В таких обставинах наша ідейна зброя повинна бути справною і діяти невідхильно. Наука з мадярських подій, коли контрреволюція використала для своїх брудних цілей деяких письменників, змушує пам'ятати про те, до чого може призвести політична безтурботність, безпринциповість і безхарактерність в обличчі намагань ворожих до соціялізму сил. Кожному повинно бути ясно, що в сучасних умовах, коли йде гостра боротьба між силами соціялізму і силами імперіялістичної реакції, треба тримати порох сухим. Під час наших розмов поставлено гостро проблеми боротьби з ідеологічними помилками і нездоровими настроями. Не можна й подумати про якесь інше ставлення до цих проблем. Половинчастість або недоговореність можуть завдати справі тяжкої шкоди".

Виступ Хрущова і його перестороги не залишилися пустими словами. Після опублікування статті і широкого її розповсюдження у формі брошури почали відбуватися різні збори партійних мистецьких і письменницьких організацій із звичайними в таких випадках „бурхливими й одностайними" схваленнями затискувальних вимог Хрущова. За Хрущовим виступив і совєтський комісар в „справах культури" міністер Ніколай А. Міхайлов, перестерігаючи письменників і мистців, щоб вони і не важилися мати будь-яких сумнівів „у конечності й корисності здійснювання партійної лінії у мистецтві". За цим прийшли й деякі конкретні заходи для „заховстання" бунтівливих мистців і письменників. У Москві вирішено згуртувати в окремий союз письменників РСФСР, що досі користувалися набагато більшою свободою виступів і друку, як письменники інших совєтських республік. Цього ж самого дня усунено головного редактора журналу „Совєтская Музыка" якогось Ксубова, а на його місце призначено Келдіша з дорученням „провести боротьбу за ідеологічну чистоту в совєтській музиці". Водночас із цим зміцнено тиск „партійної лінії" на редакції інших мистецьких і літературних журналів в напрямку вміщування „ідеологічно витриманого" матеріялу. Внаслідок всього цього зміст совєтських журналів і газет, що останніми місяцями став був трохи живішим і цікавішим, знову зодноманітнів, став знову казьонним, сухим і нецікавим. Все вказує на те, що разом із цими „культурними" заходами йдуть і відповідні адміністраційні заходи: письменники й редактори зникають, одержуючи ті або інші „призначення" або інше „місце замешкання". Затискування творчої свободи і переслідування „ухильників" чи хоч би й тільки „заторкнених сумнівами" діячів літератури і мистецтва набирає такої ж сили й розмаху, як мало воно за життя Сталіна — в ославлену добу ждановщини.

ШКІЛЬНІ КЛОПОТИ МІЖ ЛИТТЛ РОКОМ І ПАРИЖЕМ

Париж. — У Франції шкільний рік починається 1-го жовтня. Зате діти перебувають кожного дня в школі довше, а рік закінчується в половині, а то й наприкінці липня. Кожного, хто приїздить до Франції з-за кордону, дивує, що діти мають аж дві години перерви на обід, в четвер взагалі не ходять до школи, зате ходять у суботу.

Але кожного, хто виїздить з Франції вже тільки до Голляндії чи Німеччини, дивує, які там школи нові й чисті, а які старі й чорні (бодай ззовні) у Франції. Шкіл будується так мало, що просто незрозумілим стає, як можуть вміщатися у них діти, коли населення збільшується в такій мірі, що Франція з країни із найменшим природним приростом в Европі стала країною з найбільшим приростом.

Пояснюється це тим, що колись Франція була одною з найбагатших країн не тільки в Европі, але й в цілому світі. Французи ще й тепер з гордістю згадують період, коли Франція була банкіром Америки. Правда, це було давно. Скажімо, 50 років тому. Ось тоді й будували школи з таким розмахом, люксусом і таким запасом місця, що сьогодні так-сяк можна вмістити в них дуже багато несподіваного приросту населення.

Цього року до державних шкіл пішло — 7.000.000 дітей та молоді і 1.500.000 — до приватних.

В усіх школах бракує місць і в усіх школах бракує вчителів. Про це пише вся преса, про це говорять на вулиці, бо кожна мама й тато мали трудності, записуючи дітей до школи. Не один француз зідхає за люксусом шкільних будинків Голляндії.

Але при цих клопотах Франція гордо підносить голову, що у неї нема клопотів такого характеру, як у Литтл Року. Расової чи кольорової проблеми у метропольній Франції немає. Немає її, можна сказати, і в колоніях, бо шкіл там так мало, що чорні до них майже не ходять... Зрештою, в колоніях є спосіб відділити білих від чорних різними іншими способами, і тому не треба ніякої сеґреґації. В Альжирі — справа має зовсім інше обличчя, але расової сеґреґації там нема.

Хто відводив цього року своїх дітей до школи, зокрема до передшкілля (тут це зветься „материнською школою"), той бачив, як підкреслювали французи повну відсутність у своїй країні расових упереджень. Кожну чорну дитину приймали з підкресленою ніжністю, учительки й навіть сторожі брали її на руки, цілували (у Франції цілування та ще й навхрест поширене, як ніде в світі). І хоч ніхто при цьому не говорив про Литтл Рок, але кожен думав, бо ніколи досі такої ніжности не помічалося.

Отже, расових клопотів Франція не має в шкільництві. Але має багато інших. Основна, як уже згадувано, брак будинків. Кляса на 70 учнів — майже звичайне явище, хоч всі підкреслюють, що це і для дітей недобре, і для вчителів важко. Проте, в цій ділянці уряд подбав про найнеобхідніше, і якщо на 1-ше жовтня не всі нові кляси були готові, то будуть вони готові на 1-го листопада. Трудноці з вищим середнім навчанням тільки допоможуть перекинути дітей до технічних шкіл, що вийде на користь і дітям, і державі.

Гірша справа з учителями, зокрема кваліфікованими. Останніх бракувало на початок цього року 13.000! Їх заступатимуть менше кваліфікованими контрактовими силами, але це не розв'язує проблеми, яка стоїть гостро не тільки у Франції. Хіба в Америці нема браку вчителів? І чому? Тому, що вчителям платять менше в порівнянні з іншими професіями, які вимагають далеко менших кваліфікацій, меншої затрати часу на навчання.

Це — одне з нещасть нашої доби, наставленої на практичність і продуктивність. Коли електротехнік виконує працю, то йому платять, і то платять добре, бо він кожному працедавцеві оплачується. А вчитель? В уяві працедавця-держави, а ще більше в уяві платника податків учителі це майже дармоїди. Подумайте тільки: вони ніколи не починають праці о 7 год ранку, мають вільний четвер, мають майже 4 місяці вакацій і мають емеритуру. А що вони властиво роблять? Повторюють дітям кожного року те саме...

Сьогодні в пресі всіх континентів і всіх держав заговорили про вчительський фах інакше. Сталося це тому, що виявилося, що Москва переганяє Америку в справі вишколу інженерів і технічних фахівців, а це є поважною небезпекою. Франція боїться того самого, а до того ж вона ствердила, що дуже відстає у кількості фахівців в ділянці фізики, від яких тепер залежить поступ.

Тому в пресі заговорили про зміну в трактуванні учителів. Але від говорення до самої зміни — доволі далеко, і у Франції стан на полі вчительства не кращий, як в Америці.

Клопотів на початку шкільного року було багато. Вже й не згадуємо про клопоти батьків, яким при підвищенні цін і заблькуванні платень важко було вирядджати дітей до школи. Але їхні клопоти в порівнянні з клопотами вчителів вищих кляс — дуже малі. Бож дитині можна легко витлумачити, що дешевший фартух чи течка нічого не міняють. Але вчителеві витлумачити дітям, що

(Закінчення на стор. 3-ій)

Анна Франко-Ключко

ЛИСТИ ДО ТОВАРИШКИ

(10)

А були такі, між ними і я, що цілковито захопились гімнастикою і спортом. Мої три брати, що були членами Сокола Батька, ходили на руханку і займались всякого роду спортом, часто брали і мене з собою. Я грала разом з ними в копаного м'яча, дивилась на змагання. Потім ми всі звернулись до тенісу. Зранку, ще перед наукою, о 6-ій год. ми бігли через Стрийський парк на площу Сокола Батька і там грали до 7-ої, опісля йшли туди і вечером. Цьому спортові залишились ми вірні довгі-довгі роки аж до старости.

Взимі вправлялись ми в лещетарстві, санкуванні та лижвуванні, і це зміцнювало наше здоров'я і додавало охоти до праці.

Товариші братів, які були для мене такими самими хлопцями, як і вони, не викликали у мене особливого зацікавлення. Різниця була тільки та, що вони ставилися до мене чемно, не били, як щось їм не подобалось, не виривали мені з-під носа мого улюбленого Шерлока Голмса, коли я його читала, не забирали в мене цукорки без мого дозволу, як робив це брат Петро.

З цими хлопцями приємно було жартувати, вести розумні розмови, перекидатись афоризмами. Я помічала, що деякі з них поглядали на мене аж надто приязним оком, і це додавало мені охоти до жартів і сміху, але це все було так відмінне від першої любови, що дорогоцінним каменем ясніла десь в глибинах серця...

Маленькі пригоди, що спочатку здавались привабливими й веселими, скінчились нагло і не дуже приємно.

От хоч би знайомство з товаришем Петра, В. Р. Він попросив, щоб я прийшла до нього на побачення. Я була з ним знайома з совганки, і він не робив на мене надзвичайного враження, а все ж таки я на побачення згодилась. Я призначила йому альтанку в парку, недалеко нашої хати, зате дуже далеко від міста. Коли добре змучений дорогою закоханий з'явився (а до того ще альтанка стояла на стрімкім горбку) і став мені виявляти свої почування, він не сподобався мені вже цілковито і я заявила, що йду додому. Він захотів мене конче відпровадити і, на біду, моя мама побачила нас разом. Коли я ввійшла в хату, вона накинулась на мене з докорами і строго заборонила, щоб хлопці відпроваджували мене додому.

Цю пригоду я запам'ятала надовго і відтоді вминала всяких побачень.

Іншим разом мені забажалося вчитись грати на якімнебудь інструменті. Товаришка Лінка К. запропонувала мені, що її брат буде вчити мене грати на цитрі. Я стала ходити на науку до дому товаришки. Вчилась пильно, хоча вдома всі з мене насміхались, а тато підспівував: „Цім-цім-цім-дрім, бодай єя когут знудив..."

Незабаром виявилось, що я не маю музикального слуху, і так, крім кількох акордів, ґрати я не навчилась. Але вчитель загорівся до невдалої учениці симпатією і почав мені писати солодкі листи. На мою біду, такий один лист перехопив Петро, розпечатав його і перечитав, а коли я верталась додому, чекав уже коло брами з цим злощасним листом в руках. Він почав мене сварити й висміювати, цитуючи уступи з листа, а вкінці загрозив, що буде мене бити і покаже лист татові й мамі, якщо я ще один такий лист дістану.

Спереляку і знеохоти до винуватця мого нещастя я залишила науку.

Такі й подібні випадки прохолодили в мене охоту до любовних пригод, і я почала зачитуватись в романах, захоплюватись літературними героїнями та героями і — мріяти... Мріяти про велику, ідеальну любов.

Тим часом в клясі, по таких досвідах, я числилась старшою, хоча віком наймолодшою, а що вміла додержувати тайни, мої товаришки стали звірятися мені зі своїх любовних пригод, просити моєї допомоги, поради.

Маруся К. закохалась по вуха. Хлопець написав їй листа, вона ніяк не знала, що відписати, і попросила у мене допомоги. Я написала, лист зробив враження, і вона вже не відступала від мене. Приходилось писати нові й нові листи. Галька С. мала вже нареченого, але мешкала в інституті Василіянок і не могла виходити на побачення. Просила, щоб я приходила за нею і нібито брала її з собою. Але це мені не подобалось і я відмовилась закривати її перед сестрами. С. К. залюбилась в учителя-поляка в її селі. Мати її мала для неї на приміті жениха-питомця і просила у мене помочі. Я з товаришками, з великою морокою вибила їй з голови поляка і намовила вийти заміж за українця.

В цей час ми жили всі разом уже не як товаришки, але як добрі приятельки, і ця приязнь поглиблювалась тим, що ми їздили у відвідини до тих, що жили по селах і містечках Галицької України. Оці поїздки були повні радісного чару, це була приємна розривка і відпочинок від науки.

Була я в Гальки П., доньки священика. Їздила туди з одною товаришкою, яка везла з собою питомця з наміром висватати за нього Гальку.

Там нас приймали дуже сердечно, але питомцеві чомусь не сподобалась Гальчина мама, і він завів нас на цвинтар, щоб відстрашити панну від себе.

Їздила на весілля Ю. М., що виходила заміж за питомця, ще перед матурою. Це гучне весілля відбувалось на селі, і тривало кілька днів. Справляли його за старинним звичаєм, і мені було дуже цікаво на ньому побувати.

З Лінкою К., донькою священика під Тернополем, побувала я на провінціяльнім балі, на якому ми танцювали аж до ранку; додому вернулися помучені, але щасливі.

Була я і в тебе, дорога товаришко. Живо перед очима стоїть мені твоя рідна хата десь в якімсь селі серед густого саду. Твоя привітна гостинна мати, твоя рідня. По обіді ми сиділи в саду на зеленій траві, кругом було повно запаху квітів, сонце припікало, а ми сиділи в холодочку при любій розмові. Надійшов учень гімназії тебе відвідати. Це був Е. Коновалець, товариш мого брата, якого я вже знала зі Львова. З твого села вийшло багато інтеліґенції, і під час мого побуту у тебе велике товариство молоді, учениць, студентів і студенток, зібралося ввечері у веселу громаду. Ми ходили далеко за село, в світлі місяця співали пісень, заводили гри й танці і тільки пізно вночі вернулися додому.

Це був четвертий і останній рік нашої науки в семінарії. Рік інтенсивної праці, бо перед нами стояла матура. Ми всі жили мов у гарячці, бо деякі з товаришок збирались зараз же по матурі виходити заміж, а інші йти вчителювати.

Ось-ось матура, а потім... Багато було у нас плянів, багато надій на щастя, на рожеву будучність...

У СОЛОВ'ЇВ...

У солов'їв дзвінкіші
голоси,
Їх заспіви кришталевіші
й солодші,
Серед кущів, сріблястих
од роси,
Вони лунають у травневі
ночі.

А ти миліший нам,
весняний гість!
За те, що загодя,
коли ще пізні
Лютують віхоли,
жадану вість
Приносиш у своїй
простенькій пісні.

За те, що не ждучи
погожих днів,
Зневаживши сніги
й тумани хмурі,
Завзято кидаєш
веселий спів,
Як виклик сміливий
в обличчя бурі!

Харків.

ВАСИЛЬ МИСИК

Успішна конвенція філії УКК Півн. Дакоти

Сенатори, конґресмен і губернатор стейту вітають Конвенцію. — Проф. Грановський і д-р Жуковський промовляють з телевізійних радіових програмах. — Д-р Антін Жуковський переобраний головою Філії УККА.

Белфилд, Н. Д. — Від двох місяців ішли підготування до Загальних Зборів Філії УККА на стейт Північної Дакоти, що були з'їздом делеґатів від поодиноких громад, парохій та організацій. — Вже на два тижні перед зборами появлялися, більші або менші нотатки в американській пресі про УКК, його цілі і завдання, як також про українські справи взагалі. За два дні перед зборами, 27 вересня прибув до півн. Дакоти член Політичної Ради УККА і голова ОДВУ —, професор університету з Міннесоти д-р Олександер Грановський. Зараз по своїм приїзді він узяв участь в радіо - передачі з нагоди з'їзду стейтової філії УККА. Ця українська радіопередача була надана в суботу 28-го вересня через майже всі стейтиві радіо-стації. Крім патріотичних і народних пісень з короткою промовою в цій радіо - передачі виступив д-р Антін Жуковський, та з 15-хвилинним рефератом в англійській мові проф. Олександер Грановський, який говорив про вклад українських поселенців в господарську розбудову Півн. Дакоти, завдання і цілі УККА, та про Україну в боротьбі за волю і Незалежність. — Радіо-стація KFYR - Бісмарк зробила безплатно транскрипції для інших радіостацій. — В неділю 29-го вересня в присутності мейора міста, конґресмена Умера Л. Бурдика, окружного судді та представників американської преси, голова місцевого Відділу УККА п. Никола Прокоп проголосив відкриття з'їзду, вітаючи делеґатів і гостей, та запросив усіх до обіду. — Під час прийняття з привітанням до з'їзду виступив мейор міста п. Ф. Кордоновий, американець - українського походження, потому промовляв конґресмен з Вашинґтону Дост. Умер Л. Бурдик, вказуючи на героїчну боротьбу України з російським комунізмом й імперіялізмом, який запевняс, що не тільки урядові кола, але публічна опінія вільного світу все більше доцінює вагу Незалежности України.

Письмові привіти прислали губернатор стейту півн. Дакоти Дост. Джан Е. Давис, сен. Милтон Янг, та спеціяльне послання-привіт сенатор Лянґер під заг. „Україна в боротьбі за волю", яке появиться в американській і українській пресі.

Проф. Грановський, як головний промовець, знову дав прекрасний образ того вкладу, який зробила стара імміґрація, і також підкреслив важливість нової імміґрації, та всієї української групи для справи визволення України й створення Самостійної і Соборної Української Держави.

Довшу доповідь про діяльність стейтової філії УККА виголосив д-р Антін Жуковський, голова філії УККА. — Присутніх на зборах було 142 делеґати, що з них деякі їхали 350 і більше миль.

Присмно відзначити, що всі наші лікарі прибули на цей з'їзд. Збори привітали український нарід. — Відзначено, що 1957/58 це 40-ліття відбудови Української Держави, тому треба ці річниці достойно відсвяткувати. — На зборах вибрано нову Екзекутиву стейтової філії УККА на півн. Дакоту з д-ром Антоном Жуковським, як головою. **Н. Н.**

ПІД ЧАС ВІЙНИ ВОЯКИ НОСИТИМУТЬ ЧОРНІ СКЛА НА ОЧАХ

Сяйво, яке витворюється під час атомової експльозії, є таке сліпуче, що навіть найслабші експльозії можуть осліпити людину на якої півгодини. Це міг би використати ворог для наглої атаки. Отже командування американської армії уважає доцільним дати воякам окуляри, які матимуть чорне скло на одному оці. Як одне око осліпне, то вояк могтиме все таки користуватись іншим.

Про силу світла під час експльозії свідчить досвід, який зроблено під час одного пробного атомового вибуху в Неваді. На віддалі 8 миль від місця вибуху вояки, які стояли відвернені плечима до експльозії, мали замкнені очі і надобавок прислонили ще очі тісно руками, — все таки вони відчули таку ясність, як коли б серед ночі нагло засвітив хтось у кімнаті сильне електричне світло.

АНГЛІЙЦІ ТАНЦЮЮТЬ УКРАЇНСЬКІ ТАНКИ

Група англійських студентів виступила успішно з українськими народними танцями на фестивалі самодіяльности всіх університетів Великої Британії в Брістолі. На почесного голову цього самодіяльного гуртка обрано п. М. Войчука ,керівника танцювального гуртка „Запорожець".

ШКІЛЬНІ КЛОПОТИ МІЖ ЛИТТЛ РОКОМ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

треба бути добрим громадянином, що треба дбати не тільки про особисте, але й про загальне — важко. Дуже важко, і тут батьки вчителям співчувають.

Остання бо криза уряду поясниться нічим іншим, як тільки безсильністю французького парляменту протиставитись груповим інтересам. Бо хто провалив уряд Вурже-Монурі? Провалили ті кола, які не хочуть нічого дати альжирцям, навіть такого закону про внутрішню автономію, який нікого в Альжирі не задовольняс. Але й цей закон дав би змогу приятелям Франції боронити її на форумі ОН. Без цього закону ні ЗДА, ні Велика Британія не зможуть стати твердо по боці Франції в дебатах; коли її заатакують мусульманські держави. Всі цього свідомі, але закон відкинено і уряд провалено.

Всі свідомі також, що господарське становище Франції дуже важке. Що почав його підреперовувати міністер фінансів своїми заходами, якими зменшив дефіцит у девізах протягом місяця майже на третину, — всі це знають. Але... але заходи міністра Гаяра були непопулярні, бо вимагали жертв від усіх в ім'я ведення війни в Альжирі. І саме ті, які хочуть продовження війни в Альжирі, відібрали засоби до цього, вважаючи, що ще ніколи так не бувало, щоб якось не бувало. Для послів важливіше мати змогу виступити перед виборцями сьогодні в ролі оборонців їх інтересів, як приспішити оздоровлення країни.

Вчителям важко буде говорити про обов'язки супроти батьківщини. Але хто цікавиться долею вчителів? Ще важче президентові республіки дати собі раду з вибором прем'єра. Більшість в парляменті мають соціялісти. Але ж їх недавно провалено. Звернутись до пратії незалежних, яка уряд провалила, — нема сенсу, бо вона не мас за собою нікого. Вона провалила уряд при допомозі комуністів, при допомозі крайніх правих. Але ж до тих ніхто не звернеться з пропозицією творити уряд. Тому криза затягнеться.

О. Д-вич

З ДІЯЛЬНОСТИ КАНАДІЙСЬКОГО НТШ

Дня 12 і 13 жовтня відбудеться в Торонто VII. Наукова Конференція Кан. НТШ. Доповіді зголосили: проф. М. Андрусяк (ЗДА); д-р Д. Антонович (Торонто); д-р Дм. Бучинський (Мадрид); д-р Йосип Дачкевич (ЗДА); проф. Ст. Килимник (Торонто); о. проф. І. Корба ЧІН (Медовіл); проф. В. Кубійович (Сарсель), проф. В. Ю. Кисілевський (Оттава); Ст. Миколин (Гамілтон), о. проф. В. Маланчук ЧІН (Вінніпеґ); проф. Єв. Онацький (Буенос Айрес); д-р Ю. Русов (Монтреал; Михайло Сосновський (Торонто).

Пленарне засідання відбудеться 13 жовтня в неділю, о год. 3-ій попол. в Домі Просвіти.

Засідання Прир. Мат. Лік. Комісії відбудеться 12 жовтня в суботу від год. 11—2-ої в Домі Українського Католицького Леґіону. Засідання Істор. Філол. Комісії відбудеться 13 жовтня в неділю від 10.30 — 2.30 в цім же домі.

Проф. В. Кубійович прибуде з Ню Йорку до Торонто і буде брати участь в VII. Науковій Конференції Канад. НТШ. В цьому часі плянуться відбути зустріч членів НТШ і членів Українського Об'єднання Педагогів і запрошених гостей з проф. Кубійовичом.

Український Літературно Мистецький Клюб
Ню Йорк 149 2 Ев

З Українського Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю дня 11 жовтня ц. р. відбудеться доповідь проф. А. Малюци на тему „Враження і коментарі з індивідуальної виставки образів мистця Любослава Гуцалюка" (яка відбувається в Галерії Бойсівейн при 31 Іст 63 стріт від 2 до 26 жовтня ц. р., у год. 10 рано до 6-тої увечорі). Проситься усіх, хто відвідав виставку, взяти участь у дискусії. Початок о год. 8-ій увечорі.

• ПОВІДОМЛЕННЯ •

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США
11½ Вест 26 вул., Ню Йорк
В СУБОТУ, 12-го жовтня 1957 р.
о год. 7-ій вечора,
в приміщенні Академії
відбудеться
Засідання Комісії для Дослідів над Пореволюційною Україною і Совєтським Союзом.
ДОПОВІДЬ
проф. В. К. Чапленка:
„Радянізація Павла Тичини".
Вхід вільний.
Керівництво Комісії

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА АВТОКЕФАЛЬНА ЦЕРКВА
СВ. ПОКРОВИ у ФИЛАДЕЛФІЇ
(2225 Північ Мешер вулиця)

в неділю, 13-го жовтня 1957 року

обходитиме своє

ХРАМОВЕ СВЯТО

і одночасно вшановуватиме
Його Високопреосвященство
ВЛАДИКУ-МИТРОПОЛИТА ІОАНА
з приводу
СЕМИДЕСЯТИРІЧЧЯ ЙОГО НАРОДЖЕННЯ

ПОРЯДОК СВЯТКУВАННЯ ТАКИЙ:

СУБОТА, 12-го жовтня — 6 год. 30 хв. вечора: **АРХИЄРЕЙСЬКА ВСЕНІЧНА,** а після неї ПАНАХИДА за Мучеників УАПЦ і за спочилих Парафіян;

НЕДІЛЯ, 13-го жовтня — 10 год. ранку: **АРХИЄРЕЙСЬКА СВЯТА ЛІТУРГІЯ,** а після неї о год. 1-ій дня — **ПАРАФІЯЛЬНИЙ ОБІД** у власній залі.

Всі Богослуження очолить Його Високопреосвященство Владика-Митрополит ІОАН. Владиці сослужитимуть: Митрофорні Протоієреї оо. М. ЗАПАРИНЮК, І. САВЧУК, О. МИЦИК, К. ДАНИЛЕВСЬКИЙ; протоієреї оо. І. ЧУМАК, І. ЗАЯЦЬ, О. БУТКІВ, В. КОВАЛЕНКО і Настоятель нашої Парафії о. С. ШАДИНСЬКИЙ при дияконах оо. М. ВАРЕНИК і І. БІЛОЦЬКИЙ, під спів Парафіяльного Хору під орудою О. ДІДУХА.

Сердечно запрошуємо Всіх Українців з ФИЛАДЕЛФІЇ, ЧЕСТЕРУ, ТРЕНТОНУ, МІЛВІЛ, НІОАРКУ і околиць своєю присутністю звеличати це наше Свято!

о. С. Шадинський, настоятель Церкви — К. Юрченко, голова Парафіяльної Ради

УВАГА! ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. УВАГА!
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
24 Відділ — „Дочки України"
— влаштовують —
З НАГОДИ 25-РІЧЧЯ

БЕНКЕТ з ЗАБАВОЮ

в СУБОТУ вечором, 12-го ЖОВТНЯ 1957 р.
в УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ
214 Fulton St., Elizabeth, N. J.

ПОЧАТОК Бенкету о год. 6:15 вечора.
ВСТУП на бенкет і забаву $ 3.00; на саму забаву $ 1.25
Оркестра ЙОСИПА СНІГУРА і його Радіо-Оркестра.
ПОЧАТОК забави — 9-та год. вечора до...?
КОМІТЕТ

Увага! ШИКАҐО й ОКОЛИЦЯ! Увага!
ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВСІХ ВІДДІЛІВ УНСоюзу в ШИКАГО і ОКОЛИЦЬ
ПОДАЄ ДО ВІДОМА ВІДДІЛАМ:
22, 33, 35, 80, 106, 111, 114, 125, 131, 139, 176, 190, 197, 214, 216, 220, 221, 222, 243, 252, 259, 284, 301, 308, 335, 354, 377, 379, 399, 415, 423, 425, 472,
що
в П'ЯТНИЦЮ 11-го ЖОВТНЯ (ОСТ.) 1957 р.
о год. 8-ій вечором
в Домі Відділів УНСоюзу — при 841 N. Western Ave.
— відбудуться —

ВАЖЛИВІ ОКРУЖНІ ЗБОРИ

Важливі справи будуть обговорені і вирішені, між іншим, успішне закінчення передконвенційної кампанії, зарядження курсів для всіх відділових урядовців та зацікавлених союзовими справами.

Просимо всіх, вище згаданих Відділів, вислати, хоч по 3-ох представників на ці важливі збори.

Т. Шпікула, предс.; І. Красник, кас.; В. Івасютин, секр.

КОНЦЕРТИ
Мирослава СКАЛИ-СТАРИЦЬКОГО
в Америці

НЮ ЙОРК
13-го ЖОВТНЯ 1957 р.
Год.: 8:30 веч.
TOWN HALL (123 W. 43rd St.)

ШИКАГО
20-го ЖОВТНЯ 1957 р.
Год.: 7:30 веч.
ШКОЛА СВ. МИКОЛАЯ

ДІТРОЙТ
27-го ЖОВТНЯ 1957 р.
Год.: 7:00 веч.
НАРОДНИЙ БУДИНОК
(вул. Мартін)

КЛІВЛЕНД
10-го ЛИСТОПАДА 1957 р.
Год.: 7:30 веч.
LINCOLN HIGH SCHOOL

КВИТКИ в передпродажу в місцевих крамницях.

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ НАШОГО НАЙДОРОЖЧОГО МУЖА І БАТЬКА
д-ра Осипа КАПУСТИНСЬКОГО
відправиться
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
12-го ЖОВТНЯ 1957 року
в українській католицькій церкві в Гартфорді.
Просять про Молитви для Покійного
вдова ОЛЬГА
син АЛЕКСАНДЕР

ПАРОХІЯ СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ
— влаштовує —
Парохіяльний ШКІЛЬНИЙ БАЛЬ
в СУБОТУ, 12-го ЖОВТНЯ 1957 р.
в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ
при 142 2-га Евеню в НЮ ЙОРКУ.
ПОЧАТОК: год. 9-та вечора.
Музика — ВАСИЛЯ БОСОГО.
ДОХІД НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД НОВОЇ ШКОЛИ.

Футбол Спорт Футбол
НЕДІЛЯ, 13-го ЖОВТНЯ 1957 р. Год. 3-та по пол.
New York City — ZEREGA OVAL — Westchester Ave., 1264 Zerega Ave., Bronx, N. Y.
ПЕРШЕНСТВО АМЕР. ФУТБОЛЬНОЇ ЛІГИ — 1-ша рунда.
УСТ Тризуб — Brookhattan Galicia FC
ФИЛАДЕЛФІЯ — NEW YORK CITY
Год. 1-ша: ПЕРЕДЗМАГ команд Метроліґи.

Т-ВО 6. ВОЯКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ ім. генерала хорунжого ТАРАСА ЧУПРИНКИ, Відділ в НЮАРКУ, Н. Дж.
при співучасті
ОБ'ЄДНАННЯ 6. ВОЯКІВ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ, Відділ в Нюарку;
ТОВАРИСТВА ЗАПОРОЖЦІВ ім. Петра Болбочана, Відділ в Нюарку;
СТАНИЦІ 6. ВОЯКІВ 1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ У. Н. А. в Нюарку
в порозумінні
з Українським Центральним Комітетом, філія УККА та Українським Громадським Комітетом в Нюарку —

у 15-ліття УПА
та
40-ліття відновлення Української Армії

— влаштовує —
в НЕДІЛЮ, 13-го ЖОВТНЯ 1957 р.

СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ЗБРОЇ

В цей день в Українських Церквах будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ
в намірені УКРАЇНСЬКОГО ВОЯЦТВА.

О год. 7-ій веч. — в залі УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ в НЮАРКУ — при 180 Вільям вул.
виголосить
СВЯТОЧНЕ СЛОВО
полк. 1-ої УД. УНА РОМАН ДОЛИНСЬКИЙ.

В мистецькій частині беруть участь: Валентина КАЛИН, Іванна КОНОНІВ, хор ООЧСУ Відділів Байон — Картерет — Перт Амбой під дир. М. КОРМЕЛЮКА, духова оркестра „СУРМА" при Осередку СУМА в Джерзі Сити під дир. В. ГУБІЦЬКОГО.

КОМІТЕТ СВЯТА

Увага! ВУНСАКЕТ, Р. Ай.! Увага!
Т-ВО „ЗАПОРОЗЬКА СІЧ", Відділ 206 УНСоюзу
влаштовує
в СУБОТУ, 12-го ЖОВТНЯ 1957 р. (OCTOBER 12, 1957)
в ПРАВОСЛАВНІЙ ЗАЛІ — при 71 Harris Ave.
ОСІННЮ ЗАБАВУ
на яку запрошує
Все Українське Громадянство, як старше, так і молодь, місцеве і позамісцеве.
Будуть: СМАЧНИЙ БУФЕТ і НЕСПОДІВАНКИ, а до танців гратиме УКРАЇНСЬКА ОРКЕСТРА.
На цій забаві зможете провести вечір весело.
ПОЧАТОК: год. 7:00 вечора.
За добру забаву ручить — КОМІТЕТ

УВАГА! В НЕДІЛЮ, 13-го ЖОВТНЯ. — Год. 3:15 по пол. УВАГА!
НА ГРИЩІ: NEW FARMERS OVAL, ч. 2 — при Metropolitan Ave. & 69th St. — Middle Village, L. I.
— відбудуться —
ФУТБОЛЬНІ МИСТЕЦЬКІ ЗМАГАННЯ
УСК НЮ ЙОРК — STAMFORD UNITED
ПЕРЕДЗМАГ: 1:30 УСК (резерва) — Stamford United (резерва)
11:15 УСК „Б" (резерва) — NY Sport Club „Б" (резерва)
ДОЇЗД: BMT Canarsie Line до Myrtle Ave. а звідси пересісти на Metropolitan Ave. Train та їхати в сторону Middle Village до останньої зупинки.

Українська Громада Євангельських Християн Баптистів міста Вунсакет, Р. Ай.
повідомляє, що
УРОЧИСТІ БОГОСЛУЖЕННЯ
відбудуться
в суботу, 12-го жовтня 1957 р. о год. 7-ій вечора
і
в неділю, 13-го жовтня 1957 р. від год. 2-ої до 4-ої по пол.
в Першій Баптистській Церкві на Блекстан стр., Вунсакет, Р. Ай.

Увага! ЗАХОДОМ 6-го ВІДДІЛУ ООЧСУ у ФИЛАДЕЛФІЇ, Па. Увага!
— відбудеться —
в НЕДІЛЮ, 13-го ЖОВТНЯ 1957 р.
в залі ГОРОЖАНСЬКОГО КЛЮБУ
при вул. Френклін 847
Доповідь
із ДИСКУСІЄЮ, яку
виголосить проф. І. ВОВЧУК
на тему: „Україна по той і цей бік греблі".
ПОЧАТОК о год. 5-ій по пол. — ВСТУП вільний!

Увага! БРАТСТВО СВ. ВОЛОДИМИРА, Від. 130 УНСоюзу в НЮ ЙОРКУ Увага!
— влаштовує —
в СУБОТУ, 19-го ЖОВТНЯ (OCTOBER) 1957 р.
ОСІННЮ ЗАБАВУ
в УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ
140-142 — 2nd Ave., N. Y. C.
ВВЕСЬ ЧИСТИЙ ДОХІД ПРИЗНАЧЕНИЙ НА БУДОВУ НАШОЇ ШКОЛИ.
Музика О. СНІГУРА — ВСТУП: $ 1.50
ПОЧАТОК о год. 8-ій вечора.

Ню Йорк
НЕДІЛЯ, 13-го ЖОВТНЯ 1957 р.
Год. 8:30 веч.

МИРОСЛАВ СКАЛА-СТАРИЦЬКИЙ

НОВА Й ВИСОКОМИСТЕЦЬКА ПРОГРАМА

Town Hall
123 W. 43rd Street
New York City

АЙЗЕНГАВЕР ХВАЛИВ ХЛОПЦІВ, ЯКІ ПРОДАЮТЬ ЧАСОПИСИ

Вашингтон. — В суботу 5-го жовтня в цілій країні відзначувано „День хлопців, які продають часописи". Президент Айзенгавер в окремому зверненні похвалив цих „часописних хлопців", які вірно служать громадянству, розносячи і продаючи щоденно часописи. Президент згадав, що від продажу часописів почивали свою кар'єру деякі визначні американці. „Навчившися відповідальности за працю з дитинстві, сказав Президент, звертаючись до цих хлопців, ви матимете почуття відповідальности і в дальшому житті".

СЕЗОН В МЕТРОПОЛІТАЛЬНІЙ ОПЕРІ ПОЧИНАЄТЬСЯ 28-ЖОВТНЯ

Ню Йорк. — Сезон у нюйоркській Метрополітальній опері починається 28-го жовтня. В будинку опери вже відбуваються проби, під час яких чути англійську, німецьку, і італійську мови. Заанґажовані співаки й співачки знайомляться між собою і з давнішими оперовими зірками. В першому тижні будуть виставлені опери „Дон Джовані", „Євген Онєгін", „Фавст" і „Перікол". 31-го жовтня вперше дириґуватиме оркестрою австрійський дириґент Карль Бем в опері „Дон Джовані".

ЧОТИРИТИСЯЧНА ІСТОРІЯ ПИСАННЯ ЛИСТІВ НА ВИСТАВЦІ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — У Ню Йорку в будинку головного поштового уряду при 5-ій евню і 31-ій вулиці відбулась поштова виставка, на якій можна познайомитися з історією писання листів за чотири тисячі років. Виставка триватиме до неділі, 13-го жовтня. Влаштовано її в зв'язку з „Міжнародним Тижнем Писання Листів".

● **Посадником? у Західньому Берліні**, на місце померлого 30 серпня ц. р. д-ра Отта Зура, став 43-річний соціял-демократичний посол берлінського парляменту, Вільгельм Брандт. Контркандидата він не мав і дістав 86 голосів проти 10-х при 22, що стримались. Минулого року восени Брандт вславився, коли опанував ситуацію, що могла стати трагічною для Берліну. Коли наспіла вістка про масакру, яку совєтські танки вчинили в Будапешті, західні берлінці демонстративним походом рушили в сторону Східнього Берліну. Тоді Брандт поспішив на кордон між двома частинами міста, зупинив похід і виголосив під Бранденбурзькою брамою палку промову, затаврувавши большевиків і спонукавши демонстрантів завернути додому.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЮАРК, Н. Дж. — Місячні збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 371, відбудуться у п'ятницю, 11-го жовтня 1957 р., в Січовій залі — при 506 18th Ave. Просяться членів приходити і платити свої вкладки на зборах Відділу. — І. Оверко, предс.; П. Заболоцький, кас.; Ю. Баранюк, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Трикварталььні збори Б-ва св. Володимира, Відд. 130, відбудуться в суботу 12-го жовтня, о год. 8-ій веч, в приміщенні Укр. Кат. Ветеранів — при 33 Іст 7-ма вул. В програмі зборів: перечитання протоколу, звіти — фін. секр., Контр. Ком., опікунів хворих й інші справи. Перед зборами можна виплатити членські вкладки. — О. Марків, предс.; Г. Лучанко, фін. секр.; М. Кравчук, кас.; І. Малець, рек. секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Трикварталььні збори „Дністра", 361 Відд., відбудуться у суботу, 12-го жовтня ц. р., о год. 8-ій веч., у домівці, при 119 Ave. "A", 1-ий пов. У програмі: протокол, звіти (з діяльности опікунів хворих, Контр. Ком.), кореспонденція, біжучі справи, усталення реченця річних ділових і виборчих зборів, доповідь проф. М. Лисогора „Українська національна революція в 1917 р.". Перед зборами можна вплачувати членські внески. — І. Галичин, предс.; П. Кучма, фін. секр.; В. Вишиваний, кас.; В. Барагура, рек. секр.

ШИКАГО, Ілл. — Збори Б-ва св. Петра і Павла, Відд. 220, відбудуться в суботу, 12-го жовтня, о год. 7:30 веч, в тій самій залі, де все. Проситься членів прийти і привести нових членів, бо вже короткий час, а наша передконвенційна квота ще не викінчена. Впродовж цих двох місяців нам треба дістати нових членів, без різниці дітей чи старших. Суспендовані члени, як заплатять свій довг, будуть прийняті наново. — Управа.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — С-во Рожд. Пресв. Богородиці, Відд. 36, повідомляє своїх членкинь, що збори відбудуться у суботу, 12-го жовтня 1957 р., о год. 6-ій веч. Просимо членкинь прийти на означений час, бо є багато важливих справ до полагодження. З собою просимо привести нових членкинь до УНСоюзу і С-ва. Пригадується довгуючим членам вирівняти свої довги, в противному випадку будуть суспендовані. — Є. Геруля, предс.; М. Шворц, кас.; С. Гунька, секр.

ШИКАГО, Ілл. — Б-во св. Стефана, Відд. 221, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 13-го жовтня, в Домі Відд. УНС —при 841 Western Ave., о год. 12:30 по пол. Просимо членів явитися, а довжників вирівняти залеглі вкладки. Цей рік є передконвенційним, та роком кампанії за новими членами. Наш Відділ має призначену квоту приєднати 76 нових членів. Нам бракує ще 17, тому апелюємо та просимо тих членів, що ще не вписали своїх дітей, щоб зробили це вже тепер. Рівнож просимо всіх членів привести кревних, краянів й приятелів, бо в цей спосіб виповнимо нашу квоту, а буде ще краще, коли її перевершимо. — Ф. Васильовський, предс.; І. Михальцевич, кас.; Т. Шпікула, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори Т-ва „Зоря", Відд. 69, відбудуться в суботу, 12-го жовтня, о год. 8-ій веч., в церковній залі св. Юрія, заля ч. 5, під ч. 33 Іст 7-ма вул. Просимо всіх членів прийти. — М. Ликтей, секр.

БРИДЖПОРТ, Конн. — Т-во „Українська Січ", Відд. 59, повідомляє всіх своїх членів, що збори відбудуться в суботу 12-го жовтня 1957 р., в УНДомі — ч. 517 Галет вул. точно о год. 7:30 веч. Взивається все членство прийти. Кожний член обов'язаний вирівняти свій довг до Т-ва. На зборах буде порушена справа ювілею, який має відбутися 27-го цього місяця. — Управа.

ЙОНҐСТАВН, О. — Відд. 348 ім. О. Басараб, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться 13-го жовтня 1957 р., в церковній залі — 526 West Rayen, по співаній Службі Божій. Просимо членів прибути і заплатити місячні вкладки. — М. Черніга, предс.; М. Стахура, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Збори Т-ва „Сокіл", Відд. 336, відбудуться в неділю, 13-го жовтня, о год. 1-ій по пол. Просимо всіх членів прийти на збори і вирівняти свої вкладки. — Г. Степанек, предс.; Г. Кисіль, фін. секр.; Т. Кальмук, рек. секр.

ГЕМТРЕМК, Міш. — Місячні збори Т-ва ім. М. Шашкевича, Відд. 94, відбудуться в неділю, 13-го жовтня, о год. 1:30 по пол., в залі УДК — 2376 Ґрейлінґ. Проситься членів звернути увагу на змінений час зборів. — Управа.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла, Відд. 102, відбудуться 13-го жовтня 1957 р., в церковній залі — 2280 W. 7th St., зараз по співаній Службі Божій. — М. Декан, предс.; С. Косик, кас.; М. Бобечко, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Т-во „Запорозька Січ", Відд. 251, матиме збори в неділю, 13-го жовтня, 1957 р., зараз по співаній Службі Божій, в церковній залі — 2280 W. 7th St. — В. Козир, предс.; Д. Шмаґала, секр.

• РОЗШУКИ •

Мама Капелюх Одарка Гнатова пошукує сина **КАПЕЛЮХ МИКОЛАЯ**, який народився 1908 р., в селі Макіївці, Велика Україна. Хто чув або знав би щонебудь про нього, прошу писати на адресу:
Anna DJURIC
3022 Yemans
Hamtramck 12, Mich.

Марія Павлишин пошукує свого сина
ІВАНА ПАВЛИШИНА,
родом із с. Малнів, пов. Мостиська, Зах. Україна. По інформації прошу писати до:
ДЕНИСИК Іван
167 E. 2nd St.
N. Y. C. 9, N. Y.

Односельчан зі с. Бертемова, пов. Бібрка, які перебувають у Дітройті, прошу повідомити про **МИХАЙЛА НІМУ**, який перебував там довгі роки, де працював, коли помер і чи залишив яку спадщину. Про це просить дуже його онука, яка залишилася одинокою з його родини, є круглою сиротою і просить допомоги. Ласкаві відомості слати до: Mrs. Barbara PITIAK (Nima)
3354 W. Imperial Hy.
Inglewood, Calif.

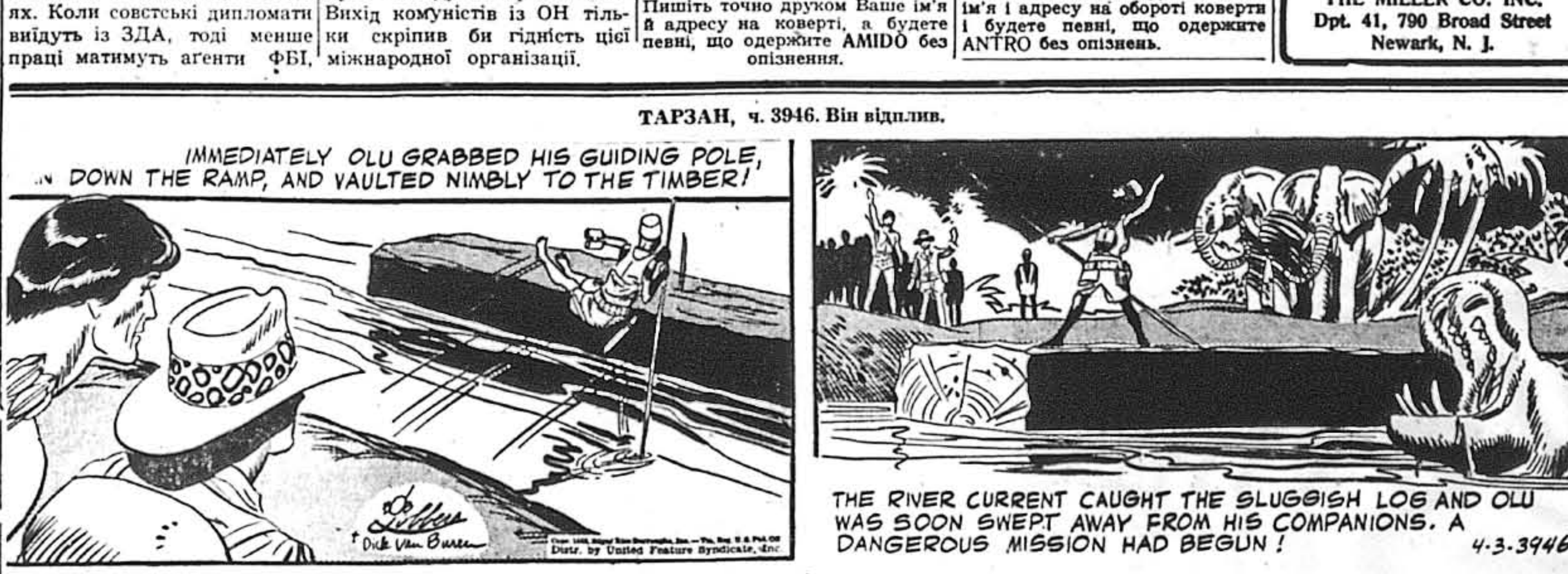
Айзенгавер проти зменшування мита від швайцарських годинників

Вашингтон. — Президент Айзенгавер погодився з твердженням Комісії Тариф, яка вирішила, що теперішнє мито від імпортованих швайцарських годинників не потребує бути змінене, бо не змінилися крайові умови в годинникарській продукції від 1954 року, коли теперішня висота мита була встановлена. Тодішнє збільшення мита настало на домагання представників крайової годинникарської продукції, які твердили, що збільшення мита від швайцарських годинників допоможе годинникарській продукції, в цій країні. Для оборони ЗДА є потрібні годинникарські фахівці. Уряд Оборонної Мобілізації цього року не хотів видати заяви крайовим продуцентам годинників, яка стверджувала б, що годинникарська продукція є важлива для оборони країни. Тому можна передбачати, що не буде вже збільшування мита на швайцарські годинники.

Редактор „Ди Крісчіян Геральд" домагається зірвати дипломатичні зв'язки із СССР

Ню Йорк. — Редактор „Ди Крістіян Геральд" о. д-р Деніел А. Пулінґ промовляв на зборах видавців і церковних провідників і домагався, щоб ЗДА загострили свої зв'язки з СССР та відослали додому совєтського амбасадора. О. Пулінґ казав, що Совєти не дотримують своїх зобов'язень і обіцянок та спричиняють замішання в Об'єднаних Націях. Коли совєтські дипломати виїдуть із ЗДА, тоді менше праці матимуть аґенти ФБІ, бо буде менше шпигунів. Д-р Пулінґ твердив, що якби в комуністичному Китаї появився малий відділ вільних китайців із Формози, то негайно вибухло б повстання в цілому Китаї. Д-р Пулінґ недавно відвідав Японію, Корею і Формозу. Коли б комуністичні дипломати залишили ЗДА і Об'єднані Нації, то становище цієї країни в вільному світі дуже скріпилося б. Вихід комуністів із ОН тільки скріпив би гідність цієї міжнародної організації.

ТАРЗАН, ч. 3946. Він відплив.

Олу негайно вхопив жердину, збіг вниз по схилі і спритно вискочив на колоду.

Річна течія вхопила колоду, що звільна похитувалась на воді, і Олу швидко відплив від своїх компаньйонів. Почалася його небезпечна місія!